



Regeling van de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties van 2 maart 2018, nr. 2018-0000128591, tot wijziging van de Subsidieregeling energiebesparing eigen huis in verband met het toevoegen van subsidiabele maatregelen, verhogen van het subsidieplafond en het aanpassen van subsidiebedragen en termijnen

De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,

Gelet op de artikelen 3, eerste lid, en 4, eerste lid, onderdelen b, c en d, van de Kaderwet overige BZK-subsidies en de artikelen 6, zevende lid, en 8, eerste lid, van het Kaderbesluit BZK-subsidies;

Besluit:

ARTIKEL I

De Subsidieregeling energiebesparing eigen huis wordt als volgt gewijzigd:

A

In artikel 1 komt de begripsbepaling voor 'minister' te luiden:

- *minister*: Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties;

B

In artikel 3, derde lid, wordt '€ 6.000.000' vervangen door '€ 12.000.000'.

C

Onder vervanging van de punt aan het slot van onderdeel g door een puntkomma wordt aan artikel 5 een onderdeel toegevoegd, luidende:

- h. het in de woning plaatsen van een energiedisplay die verbonden is met een slimme meter en inzicht geeft in het gehele actuele energieverbruik in de woning of een thermostaat die het energieverbruik binnen de woning afstemt op het leefgedrag van de bewoners en verbonden is met een energiemanagementsysteem dat inzicht geeft in het gehele actuele energieverbruik in de woning, dan wel een thermostaat die voorzien is van een temperatuurregeling voor afzonderlijke ruimten in de woning.

D

Artikel 9, eerste lid, wordt als volgt gewijzigd:

1. in onderdeel a wordt 'twaalf maanden' vervangen door 'zestig maanden'.
2. Aan het slot van onderdeel a wordt ', of' vervangen door een puntkomma.
3. Onder vervanging van de punt aan het slot van onderdeel b door ',of' wordt een onderdeel toegevoegd, luidende:

- c. een energieadvies, mits het energieadvies voldoet aan de eisen, bedoeld in het tweede lid.

E

Artikel 13 wordt als volgt gewijzigd:

1. In het tweede lid wordt '€ 2000' vervangen door '€ 3.600'.
2. In het derde lid wordt '€ 3.450' vervangen door '€ 5.400'.



3. Na het derde lid wordt een lid toegevoegd, luidende:

4. De subsidie, bedoeld in artikel 9, eerste lid, onderdeel c, bedraagt 75% van de kosten (inclusief btw) van het energieadvies, maar voor een gebouw of een groep van gebouwen met een of twee koopwoningen ten hoogste € 200 en voor een gebouw of groep van gebouwen met drie of vier koopwoningen ten hoogste € 400; voor een gebouw of groep van gebouwen met meer dan vier koopwoningen bedraagt die subsidie € 400 plus € 80 per extra koopwoning tot een maximumbedrag van € 2.480.

F

Onder vervanging van de punt aan het slot van onderdeel n door een puntkomma wordt aan artikel 14, eerste lid, een onderdeel toegevoegd, luidende:

- o. het plaatsen van een energiedisplay of een thermostaat overeenkomstig artikel 5, onderdeel h: € 100.

G

Artikel 19 wordt als volgt gewijzigd:

1. Het eerste lid komt te luiden:

1. Indien de subsidieontvanger een eigenaar-bewoner is, is hij verplicht, te rekenen vanaf de datum van de dagtekening van de subsidiebeschikking:
 - a. de energiebesparende maatregelen en de aanvullende energiebesparende maatregelen waarvoor subsidie wordt verstrekt, te laten uitvoeren binnen een termijn van vier maanden, en
 - b. het zeer energiezuinige pakket waarvoor subsidie wordt verstrekt, te laten uitvoeren binnen een termijn van acht maanden.

2. Het tweede lid komt te luiden:

2. Indien de subsidieontvanger een vereniging is, is hij verplicht, te rekenen vanaf de datum van de dagtekening van de subsidiebeschikking:
 - a. de energiebesparende maatregelen en de aanvullende energiebesparende maatregelen waarvoor subsidie wordt verstrekt, te laten uitvoeren binnen een termijn van twaalf maanden, en
 - b. het zeer energiezuinige pakket waarvoor subsidie wordt verstrekt, te laten uitvoeren binnen een termijn van vierentwintig maanden.

ARTIKEL II

Deze regeling treedt in werking met ingang van 4 april 2018.

Deze regeling zal met de toelichting in de Staatscourant worden geplaatst.

*De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
K.H. Ollongren*



TOELICHTING

Algemeen

Inleiding

Teneinde verenigingen (verenigingen van eigenaars, woonverenigingen of wooncoöperaties) extra te stimuleren energiebesparende maatregelen te nemen, is de Subsidieregeling energiebesparing eigen huis uitgebreid. Energiedisplays en twee varianten van thermostaten zijn aangemerkt als aanvullende maatregelen waarvoor op grond van de subsidieregeling subsidie kan worden verkregen. Daarnaast is een aantal aanpassingen gedaan bij de subsidie voor advies- en proceskosten, is het subsidieplafond voor verenigingen verhoogd en is de termijn verlengd waarbinnen de renovatie voor een zeer energiezuinig pakket moet zijn voltooid. De subsidie voor eigenaar-bewoners is al enige tijd uitgeput.

Nieuwe subsidiabele aanvullende maatregelen: energiedisplays en slimme thermostaten

De Nederlandse overheid voert verschillende maatregelen uit om energiebesparing in de gebouwde omgeving te stimuleren, onder andere in het kader van het Energieakkoord. Een van deze maatregelen betreft vanaf 2015 de grootschalige aanbieding van nieuwe digitale en op afstand uitleesbare energiemeters, ofwel slimme meters, bij kleinverbruikers zoals huishoudens en klein zakelijke energieafnemers. De slimme meter biedt nieuwe mogelijkheden om met behulp van zogeheten energiedisplays en slimme thermostaten het dagelijks energieverbruik beter te controleren en daarmee als tweede stap op de kosten hiervan te besparen.

De partijen van het Energieakkoord hebben op 23 mei 2017 nadere afspraken gemaakt om extra energiebesparing binnen bereik te brengen. Deze afspraken zijn opgenomen in het Convenant 10 PJ energiebesparing gebouwde omgeving¹. Het convenant beoogt een markt voor energiebesparingsproducten en -diensten te stimuleren en in 2020 een extra energiebesparing in de gebouwde omgeving te realiseren bij huishoudens en bij kleine bedrijven en organisaties die voor hun energieverbruik niet onder de werking van de Wet Milieubeheer vallen.

Ter ondersteuning van dit convenant is de Subsidieregeling energiebesparing eigen huis aangepast zodat het mogelijk is subsidie aan te vragen voor energiedisplays of twee varianten van thermostaten als aanvullende energiebesparende maatregel. De subsidie voor deze apparaten wordt daarmee uitsluitend uitgekeerd in combinatie met andere energiebesparende maatregelen op het gebied van isolatie en hoogrendementsglas.

Er zijn nog andere toepassingen bij de slimme meter die inzicht kunnen geven in het energieverbruik, zoals een verbinding van de slimme meter met een app op de tablet of telefoon. Dit zijn eveneens nuttige toepassingen. Door de lage prijs van deze applicaties en door het uit onderzoeken blijkend lagere energiebesparend effect dan bij displays, zijn deze echter niet zelfstandig subsidiabel gemaakt. Ze kunnen wel goed in combinatie met de subsidiabele toepassingen worden aangeboden, bijvoorbeeld bij de slimme thermostaat die ook actueel inzicht moet geven in het energieverbruik.

Subsidie voor advies- en proceskosten

De aanpassingen ten aanzien van de subsidies voor advies- en proceskosten zijn erop gericht om de subsidies beter te laten aansluiten op het besluitvormingsproces van verenigingen. Daarnaast zijn de hoogtes van die subsidiebedragen naar boven bijgesteld.

De aanvragen voor subsidie voor energiebesparing door verenigingen blijft in aantallen en totaalbedrag achter ten opzichte van aanvragen door eigenaar-bewoners. Dit is met name het geval voor de onderdelen energieadvies en eventuele procesbegeleiding en meerjarenonderhoudsplan (mjop) en procesbegeleiding in combinatie met een energieadvies. Om in aanmerking te komen voor een subsidie voor een energieadvies geldt tot nu toe tevens de verplichting dat een vereniging moet besluiten binnen twaalf maanden ten minste twee (energiebesparende) maatregelen te nemen. Om in aanmerking te komen voor een subsidie voor een mjop en procesbegeleiding in combinatie met een energieadvies geldt de verplichting dat ten minste twee (energiebesparende) maatregelen binnen tien jaar worden uitgevoerd. Deze subsidies blijven achter doordat binnen verenigingen positieve besluitvorming trager tot stand komt dan bij een eigenaar-bewoner die alleen zelf een beslissing hoeft te nemen.

Het merendeel van de verenigingen die in aanmerking kunnen komen voor subsidie bestaat uit verenigingen van eigenaars (VvE's). Een VvE houdt meestal een keer per jaar een vergadering. In de

¹ Kamerstukken II 2016/17, 30 196, nr. 546.



eerste vergadering waarbij energiebesparing op de agenda staat kan de vergadering (of eventueel het bestuur via machtigingsbevoegdheid vooraf) positief besluiten om een energieadvies op te laten stellen. In een tweede vergadering kunnen de mogelijke energiebesparende maatregelen worden besproken. Wanneer de meerderheid het erover eens is dat bepaalde energiebesparende maatregelen moeten worden uitgevoerd, kunnen er offertes worden opgevraagd. Daarna moet nog een besluit worden genomen over de offertes. Een positief besluit tot het nemen van energiebesparende maatregelen kan derhalve meerdere jaren in beslag nemen. Vervolgens verstrijkt er nog een periode om de maatregelen na opdrachtverlening daadwerkelijk uit te laten voeren. Om de positieve besluitvorming te bespoedigen en de verenigingen meer tijd te geven wordt de termijn om de maatregelen na de subsidie voor advies- en proceskosten daadwerkelijk uit te laten voeren verlengd van een jaar naar vijf jaar. Voor verenigingen die alleen de mogelijkheden tot te nemen energiebesparende maatregelen willen verkennen is het mogelijk gemaakt subsidie te krijgen voor uitsluitend een energieadvies.

Verhogen subsidieplafond en verlengen termijn uitvoering energiezuinig pakket

In de toelichting van de oorspronkelijke regeling is destijds aangekondigd dat er in totaal ongeveer 61 miljoen euro aan subsidie beschikbaar was voor eigenaar-bewoners en VvE's. De eigenaar-bewoners hebben tussen september 2016 en mei 2017 een bedrag van ongeveer 43,7 miljoen euro aan subsidie uitgeput, inclusief een bedrag van 1,5 miljoen euro dat is toegevoegd aan de begroting van EZK voor een integrale regeling voor verduurzaming en versterking van woningen van eigenaar-bewoners in het aardbevingsgebied in Groningen.

Vanuit het beschikbare budget op de begroting 2018 voor energiebesparing voor VvE's is het subsidieplafond voor maatregelen verhoogd van 6 miljoen naar 12 miljoen euro. Dit gebeurt omdat de top van het huidige subsidieplafond bijna gehaald wordt met de huidige aanvragen.

Omdat is gebleken dat de termijn van twaalf maanden om het zeer energiezuinige pakket uit te laten voeren te kort is, is deze termijn verlengd voor individuele eigenaren-bewoners en voor verenigingen.

Toetsing regeldruk, uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid

Het plaatsen van een energiedisplay geldt als een aanvullende maatregel waarvoor subsidie kan worden verkregen. De aanvraag kan uitsluitend worden gedaan in combinatie met een aanvraag voor subsidie voor energiebesparende maatregelen. Voor het aanvragen van een subsidie voor een energiedisplay hoeft de aanvrager dat slechts aan te vinken bij de aanvraag van de subsidie voor energiebesparende maatregelen. Er is dan ook geen sprake van additionele administratieve lasten bij de aanvraag van de subsidie, als gevolg van deze wijziging.

Dat verenigingen met deze wijziging subsidie kunnen verkrijgen voor alleen een energieadvies vormt een lichte lastenverlichting. Immers, voorheen kon deze subsidie uitsluitend worden verkregen als er tevens een besluit was genomen door de vereniging dat ten minste twee energiebesparende maatregelen binnen twaalf maanden tot uitvoering worden gebracht. Daarnaast kan nog steeds subsidie worden aangevraagd voor een energieadvies (eventueel met procesbegeleiding) waarbij de vereniging tevens een besluit heeft genomen om energiebesparende maatregelen te nemen. De termijn waarbinnen de maatregelen moeten plaatsvinden is echter verruimd, namelijk van twaalf maanden naar vijf jaar. Ook dat is een versoepeling van de voorwaarden van de subsidieregeling.

Gevolgte procedure en inspraak

De wijziging van deze regeling is afgestemd met de Vereniging Eigen Huis, VvE Belang, Appartement & Eigenaar, grote gemeenten en beheerders van VvE's. De toevoeging van apparaten bij de slimme meter als subsidiabele maatregel is besproken met NVDE, Energie Nederland en Uneto-VNI. RVO.nl heeft bij de aanpassing van de regeling geadviseerd over de omschrijving van de energiedisplays en thermostaten alsmede over de duur van de termijnen zodat de subsidieregeling goed uitvoerbaar blijft.

Notificatie

De ontwerpregeling is op 1 maart 2018 gemeld aan de Commissie van de Europese Unie, notificatienummer 2018-0088-NL ter voldoening aan artikel 5, eerste lid, van richtlijn (EU) 2015/1535 van het Europees Parlement en de Raad van 9 september 2015 betreffende een informatieprocedure op het gebied van technische voorschriften en regels betreffende diensten van de informatiemaatschappij (codificatie) (PbEU 2015, L241) (notificatierichtlijn).

Het gaat hier om een kennisgeving die betrekking heeft op technische specificaties of andere eisen die verbonden zijn met fiscale of financiële maatregelen als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onder f, tweede



alinea, punt iii van richtlijn (EU) 2015/1535. Voor deze kennisgeving geldt geen status-quo periode (artikel 7, vierde lid, van die richtlijn).

Melding aan het Secretariaat van de Wereldhandelsorganisatie ingevolge artikel 2, negende lid, van de op 15 april 1994 te Marrakech tot stand gekomen Overeenkomst inzake technische handelsbelemmeringen (Trb. 1994, 235) heeft niet plaatsgevonden nu in casu geen sprake is van significante gevolgen voor de handel.

Voorlichting

De voorlichting over de aanpassing van de regeling gebeurt door RVO, via de campagne Energiebesparendoejenu en via organisaties waar VvE's bij zijn aangesloten, zoals VvE Belang en Appartement en Eigenaar.

Inwerkingtreding

De regeling treedt in werking met ingang van 4 april 2018.

Hierbij is geen rekening gehouden met de invoeringstermijn voor nieuwe regelgeving van tenminste twee maanden vanaf de vaststelling van de regeling. Hiervoor is gekozen zodat de verenigingen spoedig gebruik kunnen maken van de aanvullende mogelijkheden die in deze wijzigingsregeling zijn opgenomen. Omdat de feitelijke aanpassing in de procedures door RVO.nl niet mogelijk is op zondag 1 april 2018, treedt de wijzigingsregeling in werking na het Paasweekend, op 4 april 2018.

Artikelsgewijs

Artikel I

Onderdeel B

Het subsidieplafond voor verenigingen voor energiebesparende maatregelen, aanvullende energiebesparende maatregelen, zeer energiezuinig pakket en energieprestatiegarantie is vastgesteld op € 12 miljoen. Het plafond voor advies- en proceskosten blijft op € 2 miljoen staan.

Onderdelen C en F

Als aanvullende subsidiabele maatregel zijn energiedisplays en twee varianten van een thermostaat toegevoegd aan artikel 14. De subsidie voor het plaatsen van een energiedisplay of een dergelijke thermostaat bedraagt € 100.

Het betreft een energiedisplay die is verbonden met de slimme meter en het gehele actuele energieverbruik in verschillende eenheden (energie, kosten, CO₂) zichtbaar maakt.

De verbinding tussen de slimme meter en de energiedisplay kan via een verbindingkabel of draadloos tot stand gebracht worden. Een energiedisplay komt in twee uitvoeringen voor.

De eerste variant kent geen uitgebreide functionaliteiten voor verbruiksanalyses achteraf of grafische presentaties, maar is vooral bedoeld als laagdrempelig hulpmiddel voor energiebewustwording.

De tweede variant is gekoppeld aan een energiemanagementsysteem. Een energiemanagementsysteem is een op de slimme meter aan te sluiten applicatie die niet alleen de actuele energieverbruiksdata voor de consument zichtbaar maakt, maar deze informatie daarnaast ook op een systematische manier verwerkt tot managementinformatie voor verbetering van de energieverbruiksprestaties.

Hierbij kan gedacht worden aan additionele functionaliteiten op het gebied van historische analyses, verbruik en aansturing van individuele apparaten, vergelijking met andere huishoudens of milieuparameters zoals CO₂-uitstoot, en het prognosticeren van de jaarrekening. De slimme meter stuurt hiertoe actuele meetdata naar een commerciële aanbieder voor directe verwerking, analyse en online terugkoppeling van energieverbruik. Om dit mogelijk te maken is in veel gevallen een contract met de leverancier van het energiemanagementsysteem nodig.

Daarnaast zijn de volgende twee varianten van een thermostaat opgenomen als aanvullende subsidiabele maatregel. Ten eerste een thermostaat die het energieverbruik binnen de woning afstemt op het leefgedrag van de bewoners en verbonden is met een energiemanagementsysteem dat inzicht geeft in het gehele actuele energieverbruik in de woning. De tweede variant is een thermostaat die naast de gebruikelijke functies zoals aan- en uitschakelen van de verwarming op basis van temperatuur en/of tijdstip, ook individuele ruimteverwarming mogelijk maakt, waarbij voor elk ruimte afzonderlijk het aanwarmgedrag zelflerend aangepast kan worden via speciale radiatorthermostaten. Deze variant kan tevens gekoppeld zijn aan een energiemanagementsysteem.



Onderdeel D

In onderdeel a bij het eerste lid van artikel 9 is de daar genoemde termijn van twaalf maanden gewijzigd in zestig maanden. Dat betekent dat een vereniging subsidie kan krijgen voor een energieadvies of een energieadvies met procesbegeleiding en de vergadering van eigenaars of algemene ledenvergadering heeft besloten tot het binnen zestig maanden in uitvoering nemen van ten minste twee energiebesparende maatregelen. Met het verlengen van deze termijn kunnen verenigingen gemakkelijker voldoen aan de eisen die worden gesteld om subsidie te verkrijgen. In het algemeen deel van deze toelichting is al toegelicht dat het besluitvormingsproces binnen verenigingen langer duurt dan bij individuele eigenaar-bewoners.

Voor eenzelfde termijn als bij een mjop (tien jaar) is niet gekozen, omdat hiermee het risico is verkleind dat de vergadering het eerder positieve besluit voor het nemen van energiebesparende maatregelen in een volgende vergadering teniet doet.

Daarnaast is een nieuw onderdeel c toegevoegd aan het eerste lid van artikel 9. Met deze wijziging is het ook mogelijk om subsidie te krijgen voor een energieadvies. Dat energieadvies moet voldoen aan de eisen die zijn opgenomen in het tweede lid van artikel 9.

Het energieadvies is na 1 september 2016 opgesteld door een certificaathouder en bevat een nauwkeurige omschrijving van de bestaande situatie op basis van een ter plekke door een EPA-adviseur uitgevoerde technische en bouwkundige beoordeling van de schil en de installaties van het gebouw of van de groep van gebouwen, alsmede een beschrijving van de mogelijke energiebesparingsmaatregelen met voor- en nadelen en de keuzemogelijkheden per maatregel, een inschatting van de investering en van de te realiseren energiebesparing. Een energieadvies maakt de terugverdientijd van de voorgenomen investeringen inzichtelijk en geeft een algemene uitleg over het realiseren van een zeer energiezuinig pakket of een NulopdeMeter-woning met een beeld van de typen maatregelen die nodig zouden zijn om dit niveau in het betrokken gebouw of groep van gebouwen te bereiken.

Wanneer een vereniging een concreet energieadvies klaar heeft liggen zal sneller worden overgegaan tot het nemen van energiebesparende maatregelen. De toekomstige energiebesparing is immers dan inzichtelijk gemaakt.

Onderdeel E

De hoogtes van de subsidiebedragen in artikel 13 zijn naar boven bijgesteld. Uit ervaringen uit de praktijk bleek dat de nieuwe bedragen de daadwerkelijke kosten dichter naderen. Zowel de gestaffelde bedragen naar grootte van de vereniging als de 75% van de gemaakte kosten worden gehandhaafd. Hierdoor blijft overeind dat verenigingen het belang moeten inzien van het nemen van energiebesparende maatregelen en dat verenigingen daar ook zelf investeringen voor moeten doen.

Daarnaast zijn in het nieuwe derde lid van artikel 13 de subsidiebedragen opgenomen voor het energieadvies waarvoor verenigingen subsidie kunnen aanvragen (het nieuwe onderdeel van artikel 9).

Onderdeel G

Omdat is gebleken dat de termijn van twaalf maanden om het zeer energiezuinige pakket uit te laten voeren te kort is, is deze termijn verlengd met vier maanden voor individuele eigenaren-bewoners en twaalf maanden voor verenigingen.

Artikel II

Inwerkingtreding vindt plaats met ingang van 4 april 2018.

*De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
K.H. Ollongren*